

OBSAH

Předmluva	5
Poděkování autora	9
1 Úvod	10
2 Historie chirurgie štítné žlázy	11
3 Incidence nemocí štítné žlázy	16
4 Embryogeneze štítné žlázy	18
5 Molekulární biologie a genetika onemocnění štítné žlázy	22
6 Anatomie a histologie štítné žlázy	29
6.1 Tepenné zásobení štítné žlázy	31
6.2 Žilní drenáž štítné žlázy	33
6.3 Nervové zásobení	35
6.4 Příštítná tělíska (<i>glandulae parathyreoideae</i>)	36
6.5 Anatomie oblastí se vztahem k chirurgické léčbě onemocnění štítné žlázy	37
6.5.1 Krk (<i>regio cervicalis</i>)	37
6.5.2 Průdušnice a hrtan (<i>trachea a larynx</i>)	39
6.5.3 Jícen (<i>oesophagus</i>)	39
6.5.4 Mezihrudí (<i>mediastinum</i>)	39
6.5.5 Brzlík (<i>thymus</i>)	40
6.5.6 Oblast jazyčky a kořene jazyka	41
7 Fyziologie štítné žlázy	42
7.1 Tyreotropin uvolňující hormon (TRH)	43
7.2 Tyreotropin (TSH)	44
7.3 Vazebné (transportní) proteiny	44
7.4 Metabolismus jodu	45
7.5 Syntéza T3 a T4	45
7.6 Tyreoglobulin	45
7.7 Kalcitonin	46
8 Patofyziologie štítné žlázy	48
8.1 Následky jodového deficitu	48
8.2 Hypotyreóza	49
8.3 Hypertyreóza	49
8.4 Nádory štítné žlázy	49
9 Patologická anatomie štítné žlázy	51
9.1 Kongenitální malformace štítné žlázy – vývojové vady	51
9.2 Regresivní a oběhové změny štítné žlázy	51
9.3 Záněty štítné žlázy	52
9.4 Hyperplazie parenchymu štítné žlázy – struma	52

9.5	Nádory štítné žlázy	52
9.6	Maligní nádory	53
10	TNM klasifikace nádorů štítné žlázy	57
10.1	Klasifikace T	57
10.2	Klasifikace N	58
10.3	Klasifikace M	58
10.4	Rozdělení dle stadia onemocnění	58
10.5	Ann Arborské schéma stagingu maligního lymfomu štítné žlázy	59
11	Vyšetřovací metody	60
11.1	Fyzikální vyšetření	60
11.2	Laboratorní vyšetření	62
11.3	Sonografie krku	64
11.4	Scintigrafie (funkční vyšetření)	67
11.5	Počítačová tomografie (CT)	68
11.6	Nukleární magnetická rezonance (NMR)	69
11.7	RTG vyšetření – nativní snímek krku	69
11.8	RTG polykací akt (nevstřebatelnou kontrastní látkou)	69
11.9	Fistulografie	70
11.10	Angiografie	70
11.11	Pozitronová emisní tomografie (PET)	70
11.12	Tenkokojhlová biopsie (FNB – fine needle biopsy)	70
12	Chirurgické principy a technika operací štítné žlázy	76
12.1	Principy endokrinochirurgie hlavy a krku	76
12.2	Typy chirurgických výkonů na štítné žláze	78
12.3	Předoperační příprava a ošetrovatelská péče	80
12.4	Chirurgická technika operací štítné žlázy	81
12.5	Příštítná těliska	88
12.6	Identifikace zvrátého nervu	89
12.7	Blokové disekce, léčba uzlinových metastáz nádorů štítné žlázy	92
12.8	Technika krční disekce	94
12.9	Chirurgická technika operací vývojových vad štítné žlázy	100
12.10	Peroperační biopsie	103
13	Prospektivně retrospektivní studie operovaných pro onemocnění štítné žlázy	109
14	Chirurgická léčba onemocnění štítné žlázy	120
14.1	Vrozené vývojové vady	120
14.1.1	Klasifikace poruch vývoje štítné žlázy	121
14.2	Úrazy štítné žlázy	124
14.3	Akutní zánět štítné žlázy – abscedující záněty	126
14.4	Eufunkční struma	128
14.5	Nodózní (jednouzlová) struma a polynodózní (mnohauzlová) struma	128
14.6	Nemoci spojené s hypofunkcí štítné žlázy	130
14.6.1	Subakutní tyreoiditida	131
14.6.2	Autoagresivní tyreoiditida (autoimunní Hashimotova tyreoiditida)	131
14.6.3	Riedelova struma	132
14.7	Nemoci spojené s hyperfunkcí štítné žlázy	132
14.7.1	Toxický adenom (Plummerova nemoc)	133
14.7.2	Endokrinní orbitopatie – indikace a možnosti chirurgické léčby	134
14.8	Chirurgická léčba zhoubných nádorů štítné žlázy	139
14.8.1	Diferencované karcinomy štítné žlázy	139
14.8.2	Medulární karcinom štítné žlázy	144
14.8.3	Anaplastický – nediferencovaný karcinom štítné žlázy	147

14.8.4	Malígní lymfom štítné žlázy.....	148
14.9	Sarkomy a méně časté nádory štítné žlázy.....	149
14.10	Metastázy nádorů do štítné žlázy	150
14.11	Prognóza léčby nádorů štítné žlázy	150
14.12	Invazivní růst nádorů štítné žlázy do okolních orgánů krku.....	152
14.13	Mechanický syndrom a retrosternální struma v chirurgii štítné žlázy	153
14.14	Chirurgie štítné žlázy u dětí a dospívajících.....	154
14.15	Reoperace pro onemocnění štítné žlázy	156
15	Komplikace chirurgické léčby štítné žlázy.....	169
15.1	Poranění zvratných nervů.....	172
15.2	Poranění příštítných tělísek	176
16	Nové technologie v chirurgii štítné žlázy	179
16.1	Radioizotopy navigovaná chirurgie.....	179
16.2	Endoskopická tyreoidektomie	180
17	Návrh protokolu léčby zhoubných nádorů štítné žlázy	183
17.1	Navržený postup pro diferencované karcinomy a medulární karcinom.....	183
17.2	Navržený postup pro anaplastický karcinom (sarkomy, epidermoidní karcinom) a malígní lymfom štítné žlázy	186
	Seznam zkratk	190
	Seznam ilustrací	192
	O autorovi	195
	Rejstřík	196